

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Casus. xlvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

De quonibus impertinentibus

scilicet poterit restituere. Quartus: quoniam se multum damnificaret: et alium pariter tuaret. Quintus: quoniam est deus impotens. Dicitur autem secundum doctores pro opinione impotens quoniam habet solam necessarium naturam: secundum Archiepiscopum autem dicitur posse quod per se restringendo aliquantulum ut supra. et sequenter videtur secundum eundem quod in potestatis sit quod se restringit quantum patitur statum: et tamen cum hoc non potest. Notandum tamen quod primi loquuntur de eo quod potest vel non potest absolute: sed Archiepiscopus non absolute: sed cum decencia sua. Et iste quod non potest cum decencia sua non tenet: nisi ut credo is cui debet: et in tanta restrictione ut ipse. Videtur enim iniquum quod deus vivat cum honore ex rebus alienis: pro quod caretilla verus deus vivit et decore vel in minori honore.

Elice conclusiones.

Prima. Quilibet ex obligatione iustitiae tenet statim aut restituere: aut petere remissionem aut dilacionem

Secunda. Si non potest obtinere dilacionem et vult viam tutiorem eligere: secundum aliquos statim restituat vel cedat bonis: etiam si opteret eum medicare: et nihil sibi retinere nisi necessarium naturae.

Tertia. Simpliciter tamen et absolute non est necessarium tale cedere bonis: sed sufficit si se restringat quantum patitur secundum gradum sui status: nisi ubi is cui debet in eodem primo gradu: quod tunc absolute tenet deficere a statu suo ut aliquis in suo proferat per suas res usurpatas.

Quarta. Quinque sunt casus in quibus aliquid non tenet statim restituere: scilicet: 2.

Quinta. Qui possunt restituere cum restrictione sua et peractinam: nec absolute nec solvere possunt.

Casus. xvij.

Veritur. xvij. Veritur restitutio sic facienda et a quod ablatum est: Ad hoc videtur Ray. et Archiepiscopus. ij. pre. ti. ij. et Pisa. et sanctus Thomas. ij. q. lxij. secundum quod omnes perueniunt licet concordantes sic dicitur. Triplex aliquid aliquam rem tenet. Primo: quod est sua. Secundo: quod est aliena: iuste tamen detenta: puta quod

erat data pignori vel accommodata etc. Tertio: quod est aliena et iniuste detenta. Regulariter igitur restitutio spoliati facienda est secundum Ray. et Pisa. et. ij. q. j. reus tegerada. et fere per totam questionem. et extra dicitur restitit. spol. fere per totum. Et intelligitur spoliatis iuste possidentibus seu detinentibus. Fallit autem quoniam iste male accepit: et ille turpiter dedit: ut patet in simonia. De hoc videatur ij. q. xxxij. art. vij. Qui igitur accipit a possidente tertio modo: secundum Ray. non debet restituere ei a quo abstulit: sed vero domino vel ei cui ea per fur surripuerit: si ea iuste tenebat. Qui pro auferat a primo: tenet restituere eidem. Similiter qui a secundo: tenet eidem: nec debet dare primo. i. possidenti primo modo: quod faceret iniuriam secundo. ff. de furtis. l. is cuius. Sed contra: quod aliqui ille est mortuus a quo res sublata est. Sol. Dicit sanctus Thomas. quod si mortuus est: tenet heredes: et hoc secundum Ray. pro rata virtutis eiusque heredis: nisi quoniam aliquis est heres in aliqua parte determinata: puta in centum ducentis parte. quod talis nihil debet habere: cum non sit heres: sed legatarius. L. de here. insti. tu. l. quibus. Si autem is cui debet fieri est in cognitus: promissa diligentia: secundum sanctum Thomas. debet quod restituendum est: paria ei. Recreantur ubi dicitur de. Licet enim dicat Innocentius. et Joannes. an. et Joannes. de ligna. quod debet erogari in loco in quo furtum est factum. tamen Bull. et Hugo et frater Clarus et Frede. de sententis et sanctus Thomas. sententiarum quod hoc non est necessarium. Si autem est distans: mittat ei si commode poterit. alioquin turo loco deponat et ei notificet.

Elice igitur conclusiones

Prima. Qui abstulit rem a vero domino: tenet ei: et non excusat dandum alteri

Secunda. Qui abstulit ab eo quod non erat vere dominus: sed tamen iuste tenebat rem: tenetur eidem.

Tertia. Qui abstulit ab eo quod iniuste rem alienam detinebat: non tenet nec debet restituere ei: sed illi a quo primo iuste possidente rapta est: siue esset verus dominus siue non.

Quarta. Quando is qui spoliatus est mortuus est: tenet raptor heredibus pro rata: sed non legatariis.

Quinta. Si autē distās: debz et res mitti aut depositari zc.

Sexta. Si autē est incognit^o: debz p ei^o aia erogari paupibz

Casus. xlix.

Querit. xlix. Vtrū sit sufficiens ista restitutio: Petr^o d^o furno debet Hērico de p^uteo cētū aureos q̄s extorsit p^usuras: z ponit se i manibz ei^o offerens se paratū oīa restituere: rogās tñ vt faciat cū eo misericordiam /z accipiat vnā partē / alla remissa: Ad h^o rōdet Archie. ij. pre. titu. ij. z Pīsa. tit. restitutio pmo. z Ray. z frat Egid. i q̄dl. Hosti. Frede. de senis. Joā. and. Laurē. de Ridol. z multū aliq. z distiguēdū ē fm mētē oīm qz aut iste ē vere parat^o restituere: aut n̄ s̄ credit se p̄cio eriguo euadere: alit nō ita fecisset. Et qdē si nō ē parat^o: manū festū ē fm frēm Egi. z Pīsa. q nō ē absolūt^o a pctō. Sed qd si Hēric^o remittat ei qnq̄ginta: nunqd erit absolutus a debito restituendū: Ad h^o dico q q̄ ad absolūtionem ab h^o debito nihil differt vtrū esset paratus nec ne. qz ista absolutio nō depēdet a voluntate vel dispositiōe spoliantis: sed spoliati. Igit̄ frater Gerar. d^o senis ordis eremi. tenet q̄ siue sit parat^o siue nō sit: nulla via mōi pōt libari nisi restituat. z ad h^o factē septē ratiōes q̄ null^o sūt momēti. Glo. āt in regula pctm̄. d^o q est liberat^o. Laurē. autē de ridol. in tracta. de vsur. d^o q est liberat^o: si pecunia erat parata nō alit. Qui dā aliq tradunt q est liberat^o si pecunia erat parata z sit oblata. Joā. āt and. in p̄dicta regula d^o: q liberat^o est solū ille q̄ erat par^o reddere. Veritas ista est q̄ modocūqz p̄tentez creditor ille ē liberatus. qz d^o. ff. q̄ satisfda. cog. l. j. q̄ satisfda est q̄cūqz d̄sideriū implet creditoris: etiā si nō soluat. Et rō ē: qz remittere ē donare. s̄o creditor sicut pōt donare suuz: ita pōt etiā remittere. Et eo mō q̄ tenet aliq̄ donatio: tenet etiā ista remissio. Vn̄ fm Pīsa. z frēm Egi. z Ray. z Ar

chie. z Frede. de senis. z Archie. In ca. Quanc̄. extra de vsu. z Hostie. i sum. iste ē liberat^o p̄currētibz tribz. Primū ē qz ad h^o creditor nō idueat fraude: sicut inducūt mercatores onidētes se fractos z sacrificare nō posse cū possint. Et sepe cūdū q nec vi. Et tertū q nec desparatōne: puta qz cogitauit se nūq̄ aliqd habiturum. Et h^o tertuz ego intelligo qm̄ ista desparatio causat ab ipso debitore in debite. puta qz fingit se nō posse qd pōt vl qz d^o se nō velle facere qd d^o: siue fingat siue nō. Vn̄ d^o inducit ex ipa rōnā billi p̄sideratōe creditoris ē libat^o etiā sine tertio: imo h^o facit remissionē eē magis voluntariā z magis misericordē. vt p̄z speculantibz.

Elice igit̄ conclusiones.

- Prima. Qui nō ē parat^o restituere p̄ remissionē creditoris: nō est absolūt^o a pctō: nec absolūt^o p̄t nisi muref
- Secūda. Siue autē intrēdat restituere siue nō: est libat^o a debito restituendū celsante fraude z vi z desparatōe
- Tertia. Imo z cessante fraude z vi p̄ctōse (etiā si adsit desparatio) dūmō ipē eā idebite nō causauerit.
- Quarta. Qui anteq̄ soluat vnā p̄tē vult pacifci exisse vel p̄ualr de aliq̄ remittēda: nō est secur^o se esse liberatū: qz creditor inducit ad desperandū indebite. vnde nec libere remittit: sed ne perdat totum zc.

Casus. l.

Querit. l. Vtrū aliq̄ teneant aliqd restituere qd nō acceperūt: Ad h^o rōdet Pīsanus z Archie. z Ray. z summa p̄f. li. ij. ti. v. q. lxij. z Pe. de pal. liij. di. xv. z Guil. z Inno. z Hostien. z Tho. ij. q. lxij. z oēs p̄cludunt q sic quia fautores suz tenent restituere. ff. q. ij. q̄ p̄sentit. Qui aut teneant: ianct^o Tho. Inno. z Hostien. z Alanus z Guil. z aliq̄ declarant p̄ hos p̄sus. s. Justo: consiliū: consensus: palpō: recursus. Participās: mut^o: nō obstant: nō mag